

ZAKON

O PREUZIMANJU AKCIONARSKIH DRUŠTAVA

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se postupak preuzimanja akcionaraskih društava, uslovi za davanje ponude za preuzimanje, prava i obaveze učesnika u postupku, kao i nadzor nad sprovođenjem postupka preuzimanja akcionaraskih društava.

Član 2.

(1) Pojedini izrazi korišćeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

a) emitent je akcionarsko društvo koje je osnovano ili emituje akcije javnom ponudom u smislu Zakona o tržištu hartija od vrijednosti, kao i akcionarsko društvo nastalo u postupku svojinske transformacije u smislu zakona kojim se uređuje privatizacija državnog kapitala u preduzećima, koje je predmet preuzimanja,

b) ponuda za preuzimanje emitenta je javna ponuda za kupovinu svih akcija emitenta s pravom glasa, uz uslove i na način određen ovim zakonom,

v) ponudilac je fizičko ili pravno lice koje je u skladu s ovim zakonom obavezno da objavi ponudu za preuzimanje ili namjerava da izvrši preuzimanje i objavi ponudu za preuzimanje iako to nije obavezno u skladu s ovim zakonom,

g) sticalac je fizičko ili pravno lice koje stiče ili je steklo akcije emitenta koje daju pravo glasa,

d) akcije s pravom glasa su sve akcije emitenta, emitovane s pravom glasa, nezavisno od toga da li je to pravo ograničeno i

đ) akcije su akcije stečene upisom prenosa akcija na račun sticaoca u Centralnom registru hartija od vrijednosti (u daljem tekstu: Registar).

(2) Izuzetno od odredbe stava 1. tačka a) ovog člana pod emitentom se ne podrazumijeva zatvoreni investicioni fond osnovan u skladu sa propisima kojima se uređuje osnivanje i poslovanje investicionih fondova.

Član 3.

Načela u postupku preuzimanja:

a) svi akcionari emitenta na koje se odnosi ponuda za preuzimanje imaju ravnopravan položaj u postupku preuzimanja,

b) akcionarima emitenta na koje se odnosi ponuda mora se obezbijediti dovoljno informacija i vremena za odlučivanje o ponudi,

v) uprava emitenta dužna je da postupa u najboljem interesu emitenta i ne smije da utiče na donošenje odluke o prihvatanju ponude,

g) ponudilac i emitent dužni su da sprovedu postupak preuzimanja u što kraćem roku, a emitent ne smije duže vrijeme od predviđenog biti ograničen u svom poslovanju,

d) trgovanje hartijama od vrijednosti ponudioca, emitenta i drugih učesnika u ponudi za preuzimanje ne smije izazvati poremećaj na tržištu i

đ) ponudilac je obavezan da prije podnošenja zahtjeva za odobrenje objavljivanja ponude obezbijedi sredstva za plaćanje akcija koje su predmet ponude.

II OBJAVLJIVANJE PONUDE I KONKURENTSKA PONUDA

Član 4.

(1) Lice koje neposredno ili posredno putem zajedničkog djelovanja stekne akcije emitenta kojima, zajedno s akcijama koje već ima, prelazi procenat od 25 % od ukupnog broja glasova koje daju akcije emitenta s pravom glasa, obavezno je da o sticanju odmah obavijesti emitenta, Komisiju za hartije od vrijednosti Republike Srpske (u daljem tekstu: Komisija), berzu i javnost, te objavi ponudu za preuzimanje, pod uslovima i na način određen ovim zakonom.

(2) Lice koje je na osnovu ponude za preuzimanje steklo manje od 75 % od ukupnog broja glasova koje daju akcije emitenta s pravom glasa, u slučaju daljeg sticanja akcija istog emitenta, neposredno ili posredno putem zajedničkog djelovanja obavezno je da objavi ponudu za preuzimanje.

(3) Ako je lice koje je na osnovu ponude za preuzimanje steklo 75 % ili više od ukupnog broja glasova koje daju akcije emitenta s pravom glasa, a naknadno otuđilo akcije emitenta tako da ponovo ima manje od 75 % od ukupnog broja glasova koje daju akcije emitenta s pravom glasa, u slučaju daljeg sticanja akcija istog emitenta pod uslovima iz stava 1. ovog člana, obavezno je da objavi ponudu za preuzimanje.

(4) Obavještenje iz stava 1. ovog člana i člana 5. stav 2. ovog zakona mora sadržavati podatke iz člana 13. stav 1. t. a), b), v) i g) ovog zakona, te izjavu ponudioca da će u zakonom propisanom roku objaviti ponudu za preuzimanje. Obavještenje se objavljuje na način propisan ovim zakonom.

(5) Obaveza obavještavanja iz stava 1. ovog člana na odgovarajući način primjenjuje se uvijek kad za ponudioca nastane obaveza objavljivanja ponude za preuzimanje.

(6) Posrednim sticanjem akcija emitenta, u smislu ovog člana, smatra se sticanje kontrole u smislu člana 30. ovog zakona.

Član 5.

(1) Lice koje nije obavezno da objavi ponudu za preuzimanje u skladu sa odredbama ovog zakona, a namjerava da izvrši preuzimanje, ponudu za preuzimanje može objaviti samo pod uslovima i na način određen ovim zakonom.

(2) U slučaju iz stava 1. ovog člana, lice koje namjerava izvršiti preuzimanje obavezno je da o namjeri objavljivanja ponude za preuzimanje obavijesti emitenta, Komisiju, berzu i javnost.

(3) Obavještavanjem javnosti o namjeri iz stava 2. ovog člana, za lice koje namjerava da izvrši preuzimanje nastaje obaveza objavljivanja ponude za preuzimanje pod uslovima i na način utvrđen ovim zakonom.

Član 6.

(1) Nije dozvoljena ponuda ili opšta ponuda upućena akcionarima emitenta s ciljem sticanja akcija emitenta s pravom glasa, ako nakon takvog sticanja nastaje obaveza objavljivanja ponude za preuzimanje.

(2) Nije dozvoljen javni ili drugi poziv upućen akcionarima emitenta na davanje ponude s ciljem sticanja akcija emitenta s pravom glasa, ako tim sticanjem nastaje obaveza objavljivanja ponude za preuzimanje.

Član 7.

Dok ponudilac ne sprovede postupak preuzimanja u skladu sa odredbama ovog zakona, njegove akcije i akcije lica koje s njim zajednički djeluju ne daju pravo glasa.

Član 8.

(1) Sticalac nije obavezan da objavi ponudu za preuzimanje, ako:

a) stekne akcije emitenta nasljeđivanjem,

b) stekne akcije emitenta diobom zajedničke imovine bračnih drugova,

v) stekne akcije emitenta na osnovu ugovora o poklonu zaključenog između roditelja i djece, poklonodavca i unuka, bračnih drugova i srodnika u pobočnoj liniji zaključno do drugog stepena,

g) stekne akcije emitenta prilikom povećanja osnovnog kapitala u postupku privatne ponude, a skupština emitenta na kojoj se donosi odluka o povećanju osnovnog kapitala, odobri da određeni sticalac može steći akcije s pravom glasa bez obaveze objavljivanja ponude za preuzimanje, ako bi tim sticanjem za sticaoca nastala obaveza objavljivanja ponude za preuzimanje,

d) stekne akcije emitenta u postupku emisije, ako tim sticanjem ne poveća procenat od ukupnog broja glasova koje daju akcije emitenta s pravom glasa,

đ) stekne akcije emitenta kao stečajnog dužnika u stečajnom postupku,

e) stekne akcije emitenta postupkom naplate potraživanja obezbijeđenog založnim pravom pod uslovom da predmetne akcije proda u roku od godinu dana od dana sticanja,

ž) stekne akcije emitenta u postupku spajanja preduzeća,

z) stekne akcije promjenom oblika organizovanja preduzeća,

i) stekne akcije emitenta kupovinom u procesu svojinske transformacije, pod uslovom da prethodno nije sticao akcije posredstvom berze ili zaključenjem blok posla,

j) stekne akcije emitenta, pod uslovom da je procenat od ukupnog broja glasova koje daju akcije emitenta s pravom glasa u vlasništvu sticaoca i lica sa kojima je zajednički djelovao u prethodnoj ponudi nepromijenjen u odnosu na procenat koji su ta lica imala nakon završetka postupka preuzimanja i pod uslovom da odnos zajedničkog djelovanja i dalje postoji i

k) ako je to utvrđeno posebnim propisom ili je takvim propisom sticalac ograničen u sticanju akcija emitenta.

(2) Odobrenje iz stava 1. tačka g) ovog člana skupština emitenta daje tročetvrtinskom većinom glasova prisutnih ili predstavljenih akcionara, uključujući glasove akcionara koji su se

opredijelili da glasaju pisanim putem na skupštini, ne računajući glasove sticalaca i lica koje s njima zajednički djeluju.

(3) Ako lice koje stekne akcije na način iz stava 1. ovog člana dalje stiče akcije istog emitenta, obavezno je da objavi ponudu za preuzimanje.

Član 9.

(1) Berzanski posrednik, kao sticalac, nije obavezan da objavi ponudu za preuzimanje ako stekne akcije emitenta po osnovu dilerskog posla, posla podrške tržištu (*market makinga*) ili preuzimanja emisije (*underwritinga*), pod uslovom da ih proda u roku od godinu dana od dana nastanka obaveze objavljivanja ponude za preuzimanje.

(2) O izvršenom sticanju, odnosno prodaji hartija od vrijednosti u smislu stava 1. ovog člana berzanski posrednik obavezan je da obavijesti Komisiju, berzu i emitenta u roku od sedam dana od dana sticanja, odnosno izvršene prodaje.

Član 10.

(1) Ponudu za preuzimanje i svaku izmjenu ponude ponudilac je obavezan da objavi najmanje u jednim dnevnim novinama koje se redovno prodaju na cijelom području Republike Srpske, u tiražu koji nije manji od 5.000 primjeraka, a u roku od sedam dana od dana prijema rješenja iz člana 22. stav 2. i člana 23. stav 4. ovog zakona.

(2) Nakon objavljivanja ponude, ponudilac može dodatno da objavljuje ponudu, isključivo u tekstu koji je odobrila Komisija, sa obaveznom naznakom datuma isteka roka važenja ponude.

(3) Ponudu za preuzimanje i svaku izmjenu ponude ponudilac je obavezan da dostavi emitentu, Registru, berzi i drugom uređenom javnom tržištu na kojem se trguje akcijama emitenta, najkasnije istog dana kad oglašivačima daje narudžbe za objavljivanje.

(4) Rok važenja ponude računa se od dana objavljivanja.

(5) Valjana je i ponuda objavljena nakon isteka roka za objavljivanje.

(6) Akcionaru koji to zahtijeva, emitent je obavezan dati sve informacije kojima raspolaže u vezi s ponudom za preuzimanje.

Član 11.

(1) Konkurentska ponuda za preuzimanje je ponuda koju po višoj cijeni u odnosu na cijenu iz ponude može dati svako pravno ili fizičko lice, u skladu sa odredbama ovog zakona.

(2) Lice koje objavljuje konkurentsku ponudu za preuzimanje obavezno je da o namjeri objavljivanja konkurentске ponude za preuzimanje obavijesti emitenta, Komisiju, berzu i javnost, te da podnese Komisiji zahtjev za odobrenje objavljivanja konkurentске ponude u roku od sedam dana od dana objavljivanja ponude za preuzimanje.

(3) Obavještanjem javnosti o namjeri iz stava 2. ovog člana za ponudioca nastaje obaveza objavljivanja konkurentске ponude za preuzimanje pod uslovima i na način utvrđen ovim zakonom.

(4) Komisija će o zahtjevu ponudioca iz stava 2. ovog člana donijeti rješenje u roku od sedam dana od dana prijema urednog zahtjeva.

(5) Konkurentska ponuda za preuzimanje može se objaviti samo nakon objavljivanja ponude i najkasnije deset dana prije isteka roka važenja ponude za preuzimanje.

Član 12.

(1) Objavljenu ponudu za preuzimanje ponudilac može povući u slučaju:

- a) konkurentske ponude za preuzimanje i
- b) stečaja emitenta.

(2) Odredbe stava 1. ovog člana na odgovarajući način se primjenjuju na povlačenje konkurentske ponude.

(3) Povlačenje ponude za preuzimanje ponudilac mora objaviti na način propisan za objavljivanje ponude za preuzimanje, najkasnije pet dana prije isteka roka važenja ponude za preuzimanje i o njenom povlačenju bez odgađanja obavijestiti emitenta, Komisiju, berzu i Registar.

III SADRŽAJ I USLOVI PONUDE ZA PREUZIMANJE

Član 13.

(1) Ponuda za preuzimanje sadrži:

- a) firmu, sjedište i poslovnu adresu emitenta,
- b) osnovni kapital emitenta, klasu, broj i nominalnu vrijednost akcija emitenta,
- v) firmu, sjedište i poslovnu adresu, odnosno ime i prezime i adresu ponudioca i lica s kojima ponudilac zajednički djeluje,
- g) sve podatke, uključujući broj glasova u apsolutnom i procentualnom iznosu, o svim akcijama emitenta koje pripadaju ponudiocu, uključujući i akcije lica s kojima ponudilac zajednički djeluje,
- d) jasnu i nedvosmisleni izjavu da se ponuda daje svim akcionarima emitenta koji su vlasnici akcija s pravom glasa, te da se ponudilac obavezuje da kupi sve akcije s pravom glasa, pod propisanim i objavljenim uslovima,
- đ) cijenu koju se ponudilac obavezuje da plati po akciji,
- e) rok i način plaćanja, kao i podatke o načinu obezbjeđenja sredstava za plaćanje akcija na koje se odnosi ponuda za preuzimanje,
- ž) način raspodjele akcija deponovanih u postupku preuzimanja emitenta na ponudioca i lica koja zajednički djeluju s njim u postupku preuzimanja,
- z) firmu, sjedište i poslovnu adresu berzanskog posrednika ponudioca,
- i) rok važenja ponude,
- j) detaljna uputstva o načinu i posljedicama deponovanja akcija, te drugim pravima i obavezama akcionara koji deponuju akcije, a posebno pravo akcionara da povlačenjem deponovanih akcija odustane od prihvatanja ponude za preuzimanje,

k) planove, ciljeve i namjere ponudioca i njegove namjere u vezi sa emitentom koji se preuzima u slučaju uspjeha javne ponude i moguće posljedice izvršenja planova na politiku zapošljavanja i promjene u vezi sa mjestima u kojima društvo obavlja djelatnost,

l) izjavu o postojanju, kao i sadržaj sporazuma s članovima uprave ako postoji i

lj) ostale uslove ponude određene ovim zakonom ili propisima Komisije.

(2) Uz ponudu koju dostavlja Komisiji ponudilac je obavezan da priloži u originalu ili ovjerenj fotografiji sljedeće isprave:

a) izvod iz sudskog registra, ako je ponudilac pravno lice, odnosno ovjerenu fotografiju lične karte, ako je ponudilac fizičko lice,

b) isprave o pravnom poslu kojim su stečene akcije emitenta u periodu od godinu dana prije dana nastanka obaveze objavljivanja ponude za preuzimanje, a u slučaju sticanja akcija emitenta suprotno odredbama člana 25. ovog zakona, i isprave o tom pravnom poslu,

v) bankarsku garanciju ili ugovor o kreditu ili ugovor o otvaranju namjenskog računa sa dokazom o uplati sredstava, za namjenu plaćanja akcija,

g) ugovor sa Registrom o deponovanju akcija,

d) ugovor ili drugu odgovarajuću ispravu o posredovanju odnosno zastupanju u postupku preuzimanja akcionarskog društva, s tim da punomoćnik može biti advokat, ili pravno lice ovlašćeno za poslovanje sa hartijama od vrijednosti,

đ) izjavu o postojanju/nepostojanju lica sa kojima zajednički djeluje prema emitentu, uz navođenje tih lica ukoliko postoje,

e) potvrdu berze ili drugog uređenog tržišta o prosječnoj cijeni iz člana 15. stav 4. ovog zakona,

ž) prethodnu saglasnost nadležnog organa, u slučajevima kada je to propisano,

z) ukoliko je ponudilac pravno ili fizičko lice sa sjedištem, odnosno prebivalištem ili trajnim boravištem u inostranstvu:

1) izjavu kojom imenuje punomoćnika (firma, sjedište, poslovna adresa, odnosno, ime i prezime i adresa) za dostavu pismena u Republici Srpskoj, s tim da punomoćnik može biti advokat, ili pravno lice ovlašćeno za poslovanje s hartijama od vrijednosti,

2) izvod iz sudskog registra ili drugog odgovarajućeg registra iz kojeg je vidljiv organizacioni oblik, sjedište, poslovna adresa, popis lica ovlašćenih za zastupanje ne stariji od 30 dana od dana dostavljanja zahtjeva za izdavanje prethodne saglasnosti, preveden od ovlašćenog sudskog tumača na jedan od službenih jezika koji su u upotrebi u Republici Srpskoj,

z) dokaz o uplati naknade Komisiji i

i) ostalu dokumentaciju po zahtjevu Komisije.

Član 14.

(1) Rok važenja ponude za preuzimanje je 30 dana od dana objavljivanja. U slučaju objavljivanja konkurentskih ponuda, ponudilac može produžiti rok ponude za preuzimanje sve do isteka roka važenja konkurentskih ponuda.

(2) U slučaju objave izmjene ponude za preuzimanje, rok važenja ponude produžava se za deset dana, s tim da ukupan rok važenja ponude ne može biti duži od 60 dana, osim u slučaju produženja roka zbog objavljivanja konkurentskih ponuda.

Član 15.

- (1) Ponuđena cijena ne može biti niža od najviše cijene po kojoj je ponudilac, ili lice koje s njim zajednički djeluje steklo akcije s pravom glasa u periodu od godinu dana prije dana nastanka obaveze objavlivanja ponude za preuzimanje.
- (2) Ako je ponuđena cijena iz stava 1. ovog člana niža od prosječne cijene ostvarene na berzi ili drugom uređenom javnom tržištu, ponudilac mora ponuditi najmanje prosječnu cijenu ostvarenu na berzi ili drugom uređenom javnom tržištu.
- (3) Ako ponudilac ili lice s kojim zajednički djeluje nije u periodu od godinu dana prije dana nastanka obaveze steklo akcije emitenta koje su predmet ponude, cijena u ponudi ne smije biti niža od prosječne cijene ostvarene na berzi ili drugom uređenom javnom tržištu.
- (4) Prosječna cijena akcija na berzi ili drugom uređenom tržištu izračunava se kao ponderisana aritmetička sredina zaključnih cijena u zadnjih šest mjeseci, prije nastanka obaveze objavlivanja ponude za preuzimanje.
- (5) Ako ponudilac ili lice s kojim zajednički djeluje, suprotno odredbama člana 25. ovog zakona, stekne akcije s pravom glasa, po cijeni višoj od cijene utvrđene na način iz st. 1. do 4. ovog člana, obavezan je da u ponudi za preuzimanje ponudi veću cijenu.

Član 16.

- (1) Rok plaćanja određuje se u danima, računajući od dana isteka roka važenja ponude i ne može biti duži od deset dana od zadnjeg dana ponude. Ponudilac ne smije plaćati akcije prije isteka roka važenja ponude.
- (2) Za svaku deponovanu akciju iste klase ponudilac mora platiti istu cijenu.
- (3) Ako ponudilac povećava ponuđenu cijenu, mora obezbijediti sredstva za uvećanu vrijednost potrebnu za plaćanje svih akcija na koje se odnosi ponuda za preuzimanje u skladu sa članom 20. ovog zakona.

Član 17.

- (1) Akcionar prihvata ponudu za preuzimanje akcionarskog društva, tako da do isteka važenja ponude akcije koje su predmet ponude za preuzimanje deponuje kod Registra.
- (2) Akcionar može povući deponovane akcije ako ponudilac ne plati akcije u roku za plaćanje, te u slučaju podnošenja konkurentske ponude za preuzimanje. Povlačenje deponovanih akcija smatra se odustajanjem od prihvatanja ponude.
- (3) Akcionar ne može raspolagati akcijama koje je deponovao radi prihvatanja ponude.

Član 18.

- (1) U slučaju da ukupan broj glasova koji daju deponovane akcije, zajedno s ukupnim brojem glasova s kojima ponudilac i lica koja s njim zajednički djeluju već raspoložu prelazi 95 % od ukupnog broja glasova koje daju akcije emitenta s pravom glasa, ponudilac ima pravo na prenos i preostalih akcija koje nisu deponovane u roku važenja ponude za preuzimanje (prinudna prodaja u postupku preuzimanja).

(2) Ako ponudilac nije naveo u ponudi za preuzimanje jasnu izjavu da će koristiti klauzulu prinudne prodaje iz stava 1. ovog člana, smatra se da se odrekao tog prava.

(3) Centralni registar će izvršiti preknjižavanje preostalih akcija koje nisu deponovane na račun ponudioca, nakon što utvrdi:

a) da ukupan broj glasova koji daju deponovane akcije, zajedno s ukupnim brojem glasova s kojima ponudilac i lica koja s njim zajednički djeluju već raspoložu, prelazi 95 % od ukupnog broja glasova koje daju akcije emitenta s pravom glasa i

b) da je ponudilac u ponudi za preuzimanje naveo da će koristiti klauzulu prinudne prodaje.

(4) Komisija će propisati bliže uslove za ostvarivanje prava prinudne prodaje preostalih akcija manjinskih akcionara.

Član 19.

(1) Ponudilac i lica koja sa njim zajednički djeluju, a koja nakon ponude za preuzimanje steknu 95 % od ukupnog broja glasova koje daju akcije emitenta sa pravom glasa dužna su da na pisani zahtjev preostalih akcionara (manjinskih akcionara) otkupe njihove akcije po cijeni iz ponude za preuzimanje.

(2) Zahtjev za prinudnu kupovinu akcija iz stava 1. ovog člana, manjinski akcionar može podnijeti u roku od 90 dana od dana isteka roka važenja ponude za preuzimanje emitenta.

(3) Ukoliko je ponudilac, odnosno lice koje s njim zajednički djeluje, do dana podnošenja zahtjeva manjinskog akcionara sticao akcije emitenta po cijeni koja je veća od cijene iz ponude, obavezan je da od manjinskog akcionara otkupi preostale akcije po toj većoj cijeni.

(4) Ponudilac i lica koja s njim zajednički djeluju dužni su da otkupe akcije manjinskih akcionara u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva manjinskog akcionara.

(5) Komisija može propisati bliže uslove za ostvarivanje prava prinudne kupovine preostalih akcija manjinskih akcionara.

IV OBAVEZE PONUDIoca I EMITENTA

Član 20.

(1) Prije podnošenja zahtjeva za odobrenje objavljivanja ponude za preuzimanje, ponudilac je obavezan da ispuni jedan od uslova:

a) da na namjenski račun kod banke izdvoji novčana sredstva potrebna za plaćanje svih akcija na koje se odnosi ponuda za preuzimanje,

b) da sa bankom zaključi ugovor o kreditu za tu namjenu i

v) da priloži neopozivu bankarsku garanciju naplativu na prvi poziv u korist akcionara koji će deponovati svoje akcije.

(2) Kada ponudu za preuzimanje objavljuje banka, obezbjeđenje sredstava na način iz stava 1. ovoga člana obavezna je da ugovori sa drugom bankom.

(3) Rok trajanja bankarske garancije iz stava 1. ovog člana ne može biti kraći od 15 dana od zadnjeg dana roka za plaćanje akcija iz člana 16. stav 1. ovog zakona.

(4) Ponudilac može raspolagati novčanim sredstvima koja su radi obezbjeđenja isplate deponovanih akcija izdvojena na namjenski račun, samo za isplatu deponovanih akcija. Ponudilac je obavezan da obezbijedi Komisiji uvid u stanje namjenskog računa.

(5) Po isteku roka za plaćanje, ponudilac može sa namjenskog računa podići višak iznad sredstava potrebnih za plaćanje deponovanih akcija, tek nakon što Komisija primi izvještaj o preuzimanju.

(6) O svakoj izmjeni uslova ugovora o namjenskom računu, kreditu ili uslova bankarske garancije, ponudilac je obavezan da traži saglasnost Komisije uz dostavljanje primjerka izmjene ugovora, odnosno garancije.

(7) Komisija može propisati dodatne elemente i uslove koje mora imati ugovor o namjenskom računu, kreditu ili bankarskoj garanciji, kao i uslove koje moraju da ispunjavaju banke koje daju kredite ili garancije, radi obezbjeđenja sredstava iz stava 1. ovog člana.

Član 21.

(1) Prije podnošenja zahtjeva za odobrenje objavljivanja ponude za preuzimanje, ponudilac je obavezan da sa Registrom zaključi ugovor o deponovanju akcija radi prihvatanja ponude za preuzimanje.

(2) Registar je obavezan da zaključi ugovor o deponovanju akcija u slučajevima utvrđenim ovim zakonom i drugim propisima.

(3) Prilikom zaključenja ugovora iz stava 1. ovog člana, ponudilac je obavezan Registru dati sve podatke potrebne za pripremu i obavljanje poslova deponovanja akcija, te podatke o načinu na koji će ponuda biti objavljena.

(4) Svaku izmjenu ponude za preuzimanje ponudilac je obavezan bez odgađanja da dostavi Registru.

Član 22.

(1) Ponudilac je obavezan da u roku od 30 dana od dana nastanka obaveze objavljivanja ponude za preuzimanje podnese Komisiji zahtjev za odobrenje objavljivanja ponude za preuzimanje, kompletnu ponudu sa propisanim elementima i isprave iz člana 13. ovog zakona.

(2) Komisija će o zahtjevu ponudioca iz stava 1. ovog člana donijeti rješenje u roku od 30 dana od dana prijema urednog zahtjeva.

(3) Ukoliko uz zahtjev za odobrenje ponude za preuzimanje nije podnesena uredna ili potpuna dokumentacija iz člana 13. ovog zakona, Komisija će ponudiocu dostaviti pisani zaključak o nedostacima koje je ponudilac obavezan da otkloni najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema zaključka.

Član 23.

(1) Ponudilac može Komisiji podnijeti zahtjev za odobrenje objavljivanja izmjene ponude za preuzimanje.

- (2) Zahtjev za odobrenje izmjene ponude za preuzimanje može se odnositi samo na povećanje ponuđene cijene i produženje roka važenja ponude u slučaju iz člana 14. stav 1. ovog zakona.
- (3) Izmjena ponude za preuzimanje mora biti objavljena najkasnije sedam dana prije isteka roka trajanja ponude za preuzimanje.
- (4) Komisija će o zahtjevu ponudioaca za odobrenje objavljivanja izmjene ponude za preuzimanje donijeti rješenje u roku od pet dana od dana prijema urednog zahtjeva.
- (5) Komisija ne odgovara za tačnost i istinitost podataka navedenih u ponudi za preuzimanje.

Član 24.

- (1) Ponudilac ne može uslovljavati svoju ponudu za kupovinu akcija na koje se odnosi ponuda za preuzimanje.
- (2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, ponudilac može u ponudi navesti da neće kupiti akcije:
 - a) na kojima je zasnovan teret (založno pravo, pravo plodouživanja, zabrana raspolaganja i drugi tereti) i
 - b) koje će biti deponovane radi prihvatanja ponude za preuzimanje ako ukupan broj glasova koji daju deponovane akcije, zajedno s ukupnim brojem glasova s kojima ponudilac i lica koja s njim zajednički djeluju već raspoložu ne prelazi 50 % od ukupnog broja glasova koje daju akcije emitenta s pravom glasa.

Član 25.

- (1) Od trenutka nastanka obaveze objavljivanja ponude za preuzimanje do isteka roka važenja ponude, odnosno trenutka plaćanja deponovanih akcija, akcije s pravom glasa koje su predmet ponude, ponudilac ne smije sticati niti se smije obavezati da će ih sticati na drugi način, osim ponudom za preuzimanje.
- (2) Od trenutka nastanka obaveze objavljivanja ponude za preuzimanje do isteka roka važenja ponude, odnosno trenutka plaćanja deponovanih akcija, ponudilac ne smije otuđivati niti se obavezivati da će otuđiti akcije koje daju pravo glasa u skupštini emitenta.
- (3) Obaveze iz st. 1. i 2. ovog člana odnose se na sva lica koja zajednički djeluju.

Član 26.

- (1) Nakon što sticalac obavijesti emitenta o sticanju akcija zbog kojeg je obavezan da objavi ponudu za preuzimanje ili o namjeri objavljivanja ponude za preuzimanje, nadležni organi emitenta do okončanja ponude za preuzimanje, odnosno do isteka roka za objavljivanje ponude za preuzimanje, ako ona nije objavljena:
 - a) ne mogu donijeti odluku o promjeni osnovnog kapitala emitenta, prestanku i promjeni oblika društva, te izmjenama i dopunama statuta,
 - b) ne mogu donijeti odluku o preuzimanju vanrednih poslova koji bi značajno promijenili stanje imovine ili obaveza društva i
 - v) ne mogu donijeti odluku o sticanju ili otuđivanju sopstvenih akcija.
- (2) Sa obavještenjem iz stava 1. ovog člana uprava emitenta dužna je da odmah upozna radnike emitenta.

Član 27.

(1) U roku od sedam dana od dana objavljivanja ponude za preuzimanje, uprava emitenta obavezna je da objavi obrazloženo mišljenje o ponudi za preuzimanje na način na koji je objavljena ponuda za preuzimanje.

(2) U svom mišljenju, uprava emitenta obavezna je da izrazi stav prema ponudi za preuzimanje, a posebno u odnosu na:

- a) cijenu koju se ponudilac obavezuje da plati po akciji,
- b) planove, ciljeve i namjere ponudioca u vezi s društvom koje preuzima,
- v) moguće posljedice izvršenja planova na politiku zapošljavanja i promjene u vezi sa mjestima u kojima društvo obavlja djelatnost i
- g) izjavu o postojanju, kao i sadržaj njihovog sporazuma s ponudiocem ako postoji.

(3) Komisija može da propiše formu i ostale elemente sadržaja mišljenja iz stava 1. ovog člana.

V ZAJEDNIČKO DJELOVANJE

Član 28.

Fizička i pravna lica djeluju zajednički:

- a) ako su se pisano ili usmeno sporazumjeli da zajednički djeluju u vezi sa sticanjem akcija emitenta ili u vezi sa ostvarivanjem prava glasa prema emitentu ili
- b) ako jedno od njih drži akcije za račun drugog.

Član 29.

(1) Pisani sporazum iz člana 28. tačke a) obavezno sadrži:

- a) predmet sporazuma,
- b) sporazumne strane,
- v) pravni osnov zajedničkog djelovanja,
- g) rok trajanja sporazuma i
- d) način raspodjele akcija deponovanih u postupku preuzimanja emitenta na sporazumne strane.

(2) Uspostavljanje odnosa zajedničkog djelovanja sporazumom iz stava 1. ovog člana izjednačeno je sa sticanjem akcija s pravom glasa. Sporazum iz stava 1. ovog člana ponudilac ne može zaključiti dok ne sprovede postupak preuzimanja u skladu sa ovim zakonom.

(3) Prilikom obaveza objavljivanja ponude za preuzimanje nastane uspostavljanjem odnosa zajedničkog djelovanja sporazumom iz stava 1. ovog člana ili u slučaju kad jedno od lica koja zajednički djeluju stekne akcije tako da tim sticanjem nastane obaveza objavljivanja ponude za preuzimanje, svako od tih lica obavezno je da objavi ponudu za preuzimanje pod uslovima i na način određen ovim zakonom, a smatra se da je obavezi objavljivanja ponude za preuzimanje udovoljeno ako ponudu objavi bilo koje od lica koja zajednički djeluju.

Član 30.

(1) Pravna lica, odnosno fizička i pravna lica djeluju zajednički kad jedno od njih direktno ili indirektno kontroliše drugo lice, odnosno druga pravna lica.

(2) U smislu stava 1. ovog člana smatra se da fizičko ili pravno lice kontroliše pravno lice, ako:

a) posjeduje direktno ili indirektno 25 % i više akcija sa pravom glasa, odnosno udjela u osnovnom kapitalu pravnog lica i

b) ima pravo upravljanja poslovnom i finansijskom politikom pravnog lica na osnovu ovlašćenja iz sporazuma.

Član 31.

(1) U smislu ovog zakona zajedničkim djelovanjem smatra se i ako je fizičko lice član upravnih i nadzornih organa pravnog lica, odnosno ako je zaposlen, profesionalno angažovan ili vrši određene dužnosti koje mu omogućavaju pristup informacijama interne prirode.

(2) Fizička i pravna lica djeluju zajednički ako su pod kontrolom trećeg lica ili su treća lica pod kontrolom članova iste grupacije na osnovu njihovog osnivanja ili sticanja kontrole u smislu člana 30. ovog zakona.

(3) Pravna lica djeluju zajednički ako ista fizička ili pravna lica posjeduju 25 % i više akcija sa pravom glasa, odnosno udjela u osnovnom kapitalu tih pravnih lica.

(4) Smatra se da fizička lica djeluju zajednički ako su bračni drugovi, ili ako su u krvnom srodstvu u prvoj liniji, a u pobočnoj liniji do drugog stepena zaključno.

(5) Fizičko lice djeluje zajednički sa pravnim licem ako je ono u odnosu iz stava 4. ovog člana sa fizičkim licem koje posjeduju 50 % ili više akcija sa pravom glasa, odnosno udjela u osnovnom kapitalu pravnog lica.

(6) Pravna lica djeluju zajednički i u slučaju kada lica koja po ovom zakonu djeluju zajednički, posjeduju 25 % i više akcija sa pravom glasa, odnosno udjela u osnovnom kapitalu tih pravnih lica.

Član 32.

U slučaju zajedničkog djelovanja glasovi lica koja zajednički djeluju se sabiraju.

VI DEPONOVANJE I PRENOS AKCIJA

Član 33.

(1) Deponovanje akcija vrši se kod Registra, posredstvom berzanskog posrednika, preknjižavanjem sa računa akcionara na poseban račun otvoren za potrebe deponovanja akcija radi prihvatanja ponude za preuzimanje, s kojeg se vraćaju na račun akcionara u slučaju povlačenja deponovanih akcija.

(2) Akcionar prihvata ponudu, odnosno odustaje od ponude za preuzimanje tako što berzanskom posredniku predaje potpisan nalog za prihvatanje, odnosno odustajanje od ponude za preuzimanje, koji sadrži podatke o ponudi za preuzimanje, akcionaru i deponovanim akcijama.

(3) Sastavnim dijelom naloga za prihvatanje ponude za preuzimanje smatra se i ovlašćenje Registru da u ime i za račun akcionara uputi garantu pisani poziv za plaćanje na osnovu bankarske garancije.

Član 34.

- (1) Akcionar se ne može odreći prava na povlačenje deponovanih akcija.
- (2) Ponudilac se ne može pozivati na akcionarevu izjavu o odricanju od prava na povlačenje deponovanih akcija.

Član 35.

- (1) Registar je obavezan da na svojoj Internet stranici dnevno objavljuje podatke o broju deponovanih akcija u apsolutnom i procentualnom iznosu u odnosu na ukupan broj akcija s pravom glasa.
- (2) Podatke o broju deponovanih akcija iz stava 1. ovog člana Registar dostavlja i berzi radi objavljivanja na Internet stranici berze.

Član 36.

- (1) Obaveza ponudioca da plati cijenu za deponovane akcije nastaje istekom roka važenja ponude za preuzimanje, osim u slučajevima iz čl. 12. i 24. stav 2. ovog zakona.
- (2) Deponovane akcije ne mogu biti prenesene na račun ponudioca prije isteka roka važenja ponude i dok ne budu plaćene, što na osnovu potvrde banke o izvršenom plaćanju utvrđuje Registar.

Član 37.

Komisija može propisati pravila kojima će bliže urediti deponovanje, plaćanje i preuzimanje deponovanih akcija.

Član 38.

- (1) Nakon isteka roka važenja ponude za preuzimanje i nakon isteka roka za plaćanje, ponudilac je obavezan da u roku od sedam dana objavi izvještaj o preuzimanju na način propisan ovim zakonom za objavljivanje ponude za preuzimanje.
- (2) Izvještaj o preuzimanju sadrži podatke o:
 - a) ponudiocu i emitentu,
 - b) načinu i datumu objavljivanja ponude za preuzimanje i njene izmjene,
 - v) broju deponovanih i preuzetih akcija i
 - g) broju akcija s pravom glasa emitenta, koje su u vlasništvu ponudioca nakon okončanja postupka preuzimanja, uključujući i akcije s pravom glasa koje pripadaju licima koja s ponudiocem zajednički djeluju,
- (3) Ako je ponuda uslovljena u skladu sa odredbom člana 24. stav 2. ovog zakona i ako u ponudi ne bude deponovan unaprijed utvrđen broj akcija, Registar je obavezan da odmah o tome, kao i o ukupnom broju deponovanih akcija obavijesti svakog akcionara koji je deponovao akcije, Komisiju, berzu, emitenta i ponudioca.

Član 39.

Ponudilac snosi sve troškove koji proizlaze iz ponude, bez obzira na rezultate preuzimanja, osim troškova prihvatanja ponude za preuzimanje koje snose akcionari koji su prihvatili ponudu.

Član 40.

Ako nakon ponude za preuzimanje kojom su stekli 75 % i više od ukupnog broja glasova koje daju akcije emitenta s pravom glasa, ponudilac i lica koja s njim djeluju zajednički steknu 95 % i više akcija emitenta s pravom glasa, prinudna prodaja akcija i prinudna kupovina akcija emitenta vrši se u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje poslovanje privrednih društava, tj. preduzeća.

VII NADZOR

Član 41.

(1) Emitenti, akcionari emitenta, poslovne banke, berzanski posrednik, berza, te ostala pravna i fizička lica dužni su da na zahtjev Komisije u postupku sprovođenja nadzora primjene ovog zakona Komisiji omogućе pristup u poslovne i druge prostorije, omogućе uvid i dostave traženu dokumentaciju, daju izjave i osiguraju odgovarajuće osoblje i druge uslove neophodne za sprovođenje nadzora.

(2) Registar je obavezan da Komisiji, na njen zahtjev, da na uvid ili dostavi sve podatke o vlasničkoj poziciji akcionara.

(3) Dokumentaciju iz st. 1. i 2. ovog člana koja može poslužiti kao dokaz u krivičnom ili prekršajnom postupku, ovlašćena lica Komisije mogu uz izdavanje potvrde privremeno oduzeti, ali samo do pokretanja tih postupaka, kada ih predaju organu nadležnom za vođenje postupka.

(4) Kada Komisija utvrdi nepravilnosti ili nezakonitosti, rješenjem će naložiti otklanjanje utvrđenih nepravilnosti ili nezakonitosti, odrediti radnje i rok za njihovo otklanjanje i rok za dostavljanje dokaza o učinjenom, odnosno izreći mjeru propisanu ovim zakonom.

(5) Kada utvrdi nepravilnosti ili nezakonitosti, Komisija će izreći jednu ili više sljedećih mjera:

a) utvrditi postojanje obaveze na objavljivanje ponude za preuzimanje i o tome obavijestiti akcionare, javnim objavljivanjem rješenja u najmanje jednim dnevnim novinama, koje se redovno prodaju na cijeloj teritoriji Republike Srpske, u tiražu koji nije manji od 5.000 primjeraka,

b) naložiti objavljivanje ili dostavljanje dodatnih izjašnjenja, obavještenja, ispravki, podataka ili informacija u vezi s ponudom za preuzimanje,

v) naložiti izmjenu, dopunu ili povlačenje ponude za preuzimanje,

g) obustaviti postupak preuzimanja i ponudu za preuzimanje proglašiti nevažećom i

d) odrediti druge mjere neophodne za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti ili nezakonitosti.

(6) Rješenje o izricanju mjera iz stava 5. ovog člana Komisija će dostaviti emitentu, Registru, berzi ili drugom uređenom javnom tržištu na kojem su uvrštene akcije emitenta.

(7) Ako ponudilac ne postupi u skladu sa rješenjem Komisije iz stava 1. ovog člana, Komisija može novim rješenjem ponoviti izrečenu mjeru ili izreći drugu.

(8) Ako ponudilac ne objavi ponudu za preuzimanje, pod uslovima i na način određen ovim zakonom, svaki akcionar emitenta može putem nadležnog suda zahtijevati obavezno zaključenje ugovora o prodaji akcija, pod uslovima pod kojima je morala biti objavljena ponuda za preuzimanje.

Član 42.

(1) U sprovođenju ovlašćenja iz ovog zakona Komisija primjenjuje odredbe Zakona o opštem upravnom postupku, ako nije drukčije određeno ovim zakonom.

(2) Akti koje donosi Komisija u sprovođenju ovog zakona su konačni.

(3) Protiv akata Komisije nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor.

Član 43.

Članovi i radnici Komisije ne odgovaraju za štetu koja nastane prilikom obavljanja dužnosti u okviru ovog zakona, osim ako se dokaže da su određenu radnju koja je prouzrokovala štetu učinili ili propustili učiniti namjerno.

VIII KAZNE NE ODREDBE

Član 44.

(1) Novčanom kaznom od 1.000,00 do 1.500,00 KM kazniće se za prekršaj fizičko lice, a pravno lice od 10.000,00 do 15.000,00 KM, ako:

a) ne objavi ponudu za preuzimanje kad je to obavezno po ovom zakonu,

b) bez odgađanja ne obavijesti Komisiju, berzu, emitenta i javnost o sticanju akcija, suprotno odredbama člana 4. ovog zakona,

v) ponudu za preuzimanje objavi suprotno uslovima i načinu koji su određeni ovim zakonom,

g) akcionarima emitenta uputi ponudu ili opštu ponudu s ciljem sticanja akcija emitenta s pravom glasa, suprotno odredbi člana 6. stav 1. ovog zakona,

d) akcionarima emitenta uputi javni ili drugi poziv na davanje ponude s ciljem sticanja akcija emitenta s pravom glasa, suprotno odredbi člana 6. stav 2. ovog zakona,

đ) ponudu za preuzimanje ili izmjenu ponude ne objavi na način propisan odredbom člana 10. stav 1. ovog zakona,

e) ponudu za preuzimanje, odnosno njenu izmjenu objavi sa sadržajem različitim od teksta koji je Komisija odobrila ili se smatra odobrenim, ili ako ponudu za preuzimanje, odnosno njenu izmjenu objavi bez odobrenja Komisije, suprotno odredbi člana 10. stav 2. i čl. 22. i 23. ovog zakona,

ž) ponudu za preuzimanje ili izmjenu ponude u propisanom roku ne dostavi emitentu, berzi ili drugom uređenom javnom tržištu na kojem se trguje akcijama emitenta, suprotno odredbi člana 10. stav 3. ovog zakona,

z) emitent postupi suprotno odredbi člana 10. stav 6. ovog zakona,

- i) ponudu za preuzimanje povuče ili povlačenje ponude ne objavi na način propisan za objavljivanje ponude, suprotno odredbama člana 12. ovog zakona,
- j) mijenja uslove ugovora o namjenskom računu, kreditu, ili uslove bankarske garancije za plaćanje akcija za koje je ponudio otkup, suprotno odredbi člana 20. stav 6. ovog zakona,
- k) bez odgađanja ne dostavi Registru izmjenu ponude za preuzimanje, suprotno odredbi člana 21. stav 4. ovog zakona,
- l) stiče ili se obavezuje na sticanje akcija suprotno odredbi člana 25. stav 1. ovog zakona,
- lj) otuđi ili se obavezuje na otuđenje akcija suprotno odredbi člana 25. stav 2. ovog zakona,
- m) propusti postupiti u skladu sa odredbama člana 27. ovog zakona,
- n) ne objavi propisani izvještaj o preuzimanju ili izvještaj ne sadrži propisane podatke, suprotno odredbi člana 38. st. 1. i 2. ovog zakona,
- nj) ne izmiri propisane troškove ili ne isplati cijenu akcija, suprotno odredbi člana 39. ovog zakona,
- o) Komisiji ne omogući uvid ili u određenom roku ne dostavi dokumentaciju koju Komisija smatra potrebnom za sprovođenje nadzora, suprotno odredbi člana 41. stav 1. ovog zakona,
- p) Komisiji ne omogući uvid ili ne dostavi sve podatke o vlasničkoj poziciji akcionara, suprotno odredbi člana 41. stav 2. ovog zakona,
- r) ne objavi dodatna izjašnjenja, obavještenja ili ispravke u vezi s ponudom za preuzimanje, suprotno odredbi člana 41. stav 4. ovog zakona i
- s) ne izvrši rješenje Komisije ili ne dostavi dokaze o otklanjanju utvrđenih nezakonitosti, suprotno odredbi člana 41. stav 5. ovog zakona,

Član 45.

(1) Novčanom kaznom od 500,00 KM do 1.000,00 KM kazniće se za prekršaj fizičko lice, a pravno lice od 7.000,00 do 12.000,00 KM, ako:

- a) obavještenje ne sadrži sve propisane podatke i izjavu ponudioca ili su podaci u obavještenju netačno navedeni ili ako obavještenje ne objavi na način iz člana 10. stav 1. ovog zakona, suprotno odredbi člana 4. stav 4. ovog zakona,
- b) ne osigura Komisiji mogućnost samostalnog uvida u stanje namjenskog računa, suprotno odredbi člana 20. stav 4. ovog zakona,
- v) o izmjeni uslova ugovora o: namjenskom računu, kreditu ili uslove bankarske garancije bez odlaganja ne obavijesti Komisiju ili ako Komisiji ne dostavi primjerak izmjene ugovora, odnosno garanciju, suprotno odredbi člana 20. stav 6. ovog zakona,
- g) prilikom sklapanja ugovora o deponovanju akcija ne dostavi Registru sve podatke potrebne za pripremu i obavljanje poslova deponovanja akcija, podatke o načinu na koji će ponuda biti objavljena, te druge potrebne podatke propisane pravilima o deponovanju akcija, suprotno odredbi člana 21. stav 3. ovog zakona,
- d) nadležni organi emitenta postupaju suprotno odredbama člana 26. ovog zakona,
- đ) prenese deponovane akcije, suprotno odredbi člana 36. stav 2. ovog zakona,

e) ne obavijesti svakog akcionara koji je deponovao akcije, Komisiju, emitenta i ponudioca, da nije deponovano dovoljno akcija, suprotno odredbi člana 38. stav 3. ovog zakona i

ž) ne objavi izvještaj iz člana 38. ovog zakona ili objavi izvještaj koji nema istovjetan sadržaj sa izvještajem koji je primio, u skladu sa odredbom člana 38. stav 2. ovog zakona.

Član 46.

Za prekršaj iz čl. 44. i 45. ovog zakona kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 1.500,00 do 3.000,00 konvertibilnih maraka.

Član 47.

(1) Prekršajni postupak za prekršaje predviđene ovim zakonom ne može se pokrenuti ni voditi istekom roka od tri godine od dana kada je prekršaj izvršen.

(2) Svakim prekidom zastarijevanje počinje ponovo teći, ali bez obzira na prekide, zastarjelost u svakom slučaju nastaje kada istekne dva puta onoliko vremena koliko je predviđeno u stavu 1. ovog člana.

X PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 48.

Akcionari koji na dan stupanja na snagu ovog zakona imaju više od 25 % od ukupnog broja glasova koje daju akcije emitenta s pravom glasa, a nisu bili obavezni objaviti ponudu za preuzimanje i koji nakon stupanja na snagu ovog zakona steknu akcije emitenta s pravom glasa, obavezni su da objave ponudu za preuzimanje na način i pod uslovima propisanim ovim zakonom.

Član 49.

(1) Postupci preuzimanja početi prije stupanja na snagu ovog zakona nastaviće se po odredbama Zakona o preuzimanju akcionarskih društava ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 64 – II dio/02).

(2) Ako je obaveza objavljivanja ponude nastala po odredbama Zakona o preuzimanju akcionarskih društava ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 64 – II dio/02), a postupak nije pokrenut do dana stupanja na snagu ovog zakona, postupak preuzimanja sprovedeće se po odredbama ovog zakona.

Član 50.

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o preuzimanju akcionarskih društava ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 64 – II dio/02).

Član 51.

Odredbe čl. 18. i 19. ovog zakona počeeće se primjenjivati od dana prijema Bosne i Hercegovine u članstvo Evropske unije.

Član 52.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u “Službenom glasniku Republike Srpske”.

Broj:01-1058/08

Datum:25. juni 2008. godine

PREDSJEDNIK
NARODNE SKUPŠTINE

Mr Igor Radojičić

OBRAZLOŽENJE ZAKONA O PREUZIMANJU AKCIONARSKIH DRUŠTAVA

I Ustavni osnov

Ustavni osnov za donošenje Zakona o preuzimanju akcionarskih društava sadržan je u Amandmanu XXXII na član 68. Ustava Republike Srpske, tač. 6. i 9. prema kojima Republika, između ostalog, uređuje i obezbjeđuje: "svojinske i obligacione odnose i zaštitu svih oblika svojine, pravni položaj preduzeća i drugih organizacija, njihovih udruženja i komora, ... , tržište i planiranje." i "kontrolu zakonitosti raspolaganja sredstvima pravnih lica..." kao i u članu 70. tačka 2. Ustava, kojim je uređeno da Narodna skupština Republike Srpske donosi zakone i druge propise.

II Razlozi za donošenje novog Zakona o preuzimanju akcionarskih društava

Zakon o preuzimanju akcionarskih društava donesen je 12. septembra 2002.godine, kada je u Republici Srpskoj prvi put uvedena oblast preuzimanja akcionarskih društava u funkciji zaštite interesa akcionara, posebno manjinskih.

U petogodišnjoj primjeni Zakona izvršeno je 213 preuzimanja do kraja 2007. godine i uočeno je sljedeće:

na strani emitenata koji su predmet preuzimanja može se konstatovati da se radi, uglavnom, o malim i srednjim preduzećima, koja su ponudnici samostalno preuzimali, što ukazuje na tendenciju potpunog zatvaranja pojedinih akcionarskih društava, dok se kao ponudnici pojavljuju fizička lica koja su uglavnom zainteresovana za imovinu ciljnih preduzeća koja odgovara njihovim potrebama, a ne i za njihov razvoj. zaštita manjinskih akcionara je nepotpuna, u smislu nemogućnosti uticanja na donošenje odluka na skupštinama akcionarskih društava, sadržaj ponude za preuzimanje i rokovi u postupku preuzimanja nisu precizno definisani, zajedničko djelovanje kao i konkurentske ponude nisu detaljno i jasno uređeni, postupka preuzimanja je nedovoljno transparentan i sl.

Cilj donošenja novog Zakona o preuzimanju akcionarskih društava je otklanjanje uočenih nedostataka postojeće pravne regulative, obezbjeđivanje što veće pravne sigurnosti u vezi sa ponudama za preuzimanje, zaštita interesa akcionara i dalje usklađivanje sa direktivama Evropske unije.

Takođe članom 20. Direktive 2004/25/EZ, kojim se uređuje oblast preuzimanja akcionarskih društava, propisana je obaveza zemljama članicama da vrše reviziju nacionalnog zakonodavstva svakih pet godina, kako bi norme na snazi pratile razvoj i potrebe tržišta a time i obezbjedile potreban nivo pravne sigurnosti.

Komisija za hartije od vrijednosti izvršila je analizu dosadašnjih iskustava u primjeni Zakona, vodeći se stavovima koje je donijela (šest stavova), te odgovorima i mišljenjima koje je davala na upite o primjeni zakona, novim zakonskim rješenjima iz uporednog prava zemalja iz okruženja, te inicirala donošenje novog Zakona o preuzimanju akcionarskih društava.

Imajući u vidu veliki broj predloženih izmjena, koje su obuhvatile više od 50 % članova, s namjerom efikasnijeg ostvarivanja ciljeva Zakona i usaglašavanja sa propisima Evropske unije, smatra se opravdanim donošenje novog, predloženog zakona, a ne izmjena i dopuna postojećeg.

III Ključne promjene u odnosu na važeći zakon

U odnosu na važeći zakon, predloženi Nacrt zakona o preuzimanju akcionarskih društava sadrži slijedeće ključne izmjene:

- regulisano je pitanje smanjenja vlasničkog udjela ispod 75 % i ponovno sticanje akcija,
- definisani su dodatni slučajevi izuzimanja sticaoca i berzanskog posrednika od obaveze objavljivanja ponude za preuzimanje,
- proširena je definicija zajedničkog djelovanja,
- kao dokaz o obezbjeđenju sredstava za plaćanje deponovanih akcija predlaže se prihvatanje ugovora o izdavanju plative bankarske garancije,
- onemogućeno je da se do okončanja ponude za preuzimanje vrše promjene na osnovnom kapitalu, podjela, prestanak i promjena oblika društva, te izmjene i dopune statuta,
- preciziran je i proširen sadržaj ponude za preuzimanje,
- produžen je rok za realizaciju ponude u slučaju konkurentske ponude,
- regulisane su obaveze lica koje daje „konkurentsku“ ponudu,
- olakšano je javno objavljivanje ponude i
- prilagođene/usađene prekršajne odredbe.

IV Izvori prava

Pri izradi Nacrta zakona o preuzimanju akcionarskih društava, kao osnovni izvori prava korišćeni su: Direktiva 2004/25 Evropskog parlamenta i vijeća od 21. aprila 2004. godine o ponudama za preuzimanje; Zakon o preuzimanju akcionarskih društava u Srbiji - Službeni Glasnik RS (broj 46/06); Zakon o preuzimanju dioničkih društava u Hrvatskoj (Narodne novine broj 109/07); uporedni pregled regulative iz ove oblasti za zemlje Evropske unije i zemlje u tranziciji, koji je radila Komisija za hartije od vrijednosti i trgovanja Poljske iz 2003.

Napominjemo da je planom Vlade Republike Srpske kao i planom rada Ministarstva finansija za 2008. godinu, predviđeno donošenje Zakona o preuzimanju akcionarskih društava.

V Obrazloženje pojedinih rješenja u Zakonu

Glava I

Čl. 1-3.

U Nacrtu zakona o preuzimanju akcionarskih društava **čl. 1. i 2.** utvrđen je predmet regulisanja ovog zakona, kao opšta odredba zakona i dato značenje pojedinih izraza koji se koriste u Zakonu. **Članom 3.** definisana su opšta načela u postupku preuzimanja u skladu sa članom 3. Direktive EU 2004/25/EZ. Opštim načelima osigurava se: ravnopravan položaj akcionara na koje se odnosi ponuda za preuzimanje, dovoljno vremena i informacija akcionarima za odlučivanje, postupanje uprave emitenta u najboljem interesu emitenta, brzo provođenje postupka preuzimanja, sprečavanje negativnog uticaja ponude za preuzimanje na funkcionisanje tržišta i isplata akcionara za akcije koje su predmet ponude za preuzimanje.

Glava II

U **čl. 4-12.** na novi način uređeni su uslovi objavljivanja ponude i konkurentske ponude.

Članom 4. definisana je obavezna ponuda za preuzimanje, odnosno slučajevi u kojima je lice obavezno objaviti ponudu za preuzimanje. Odredbama **stava 1.** određeni su pragovi sticanja akcija s pravom glasa emitenta (25 % - 75 % akcija) unutar kojih je lice obavezno objaviti ponudu za preuzimanje (bilo da djeluje samostalno ili posredno putem zajedničkog djelovanja).

Član 5. utvrđuje da sticalac koji nije obavezan objaviti ponudu za preuzimanje, a namjerava izvršiti preuzimanje, ponudu može objaviti samo pod uslovima i na način određen ovim zakonom.

Članom 6. zabranjuje se zaobilaženje ponude za preuzimanje, davanjem ponude ili opšte ponude, javnim ili drugim pozivom upućenim akcionarima emitenta, s ciljem sticanja akcija s pravom glasa, ako tim sticanjem nastaje obaveza objavljivanja ponude za preuzimanje, dok je **članom 7.** precizirano da, akcije ponudioca i akcije lica koje s njim zajednički djeluju, ne daju pravo glasa dok se ne sprovede postupak preuzimanja u skladu sa odredbama ovog zakona. Cilj ovih odredbi je da se zaštite mali akcionari i onemogući manipulisanje akcijama odnosno simuliranje obaveze preuzimanja.

Čl. 8. i 9. utvrđuju se **izuzeci** kad sticalac nije obavezan objaviti ponudu za preuzimanje.

Odredbama **člana 10.** određuje se način objave tako da se osigura transparentnost i spriječe objave netačnih ili zavaravajućih informacija.

Prema **članu 11.** definiše se **konkurentska ponuda za preuzimanje** kao ponuda koju, po višoj cijeni u odnosu na cijenu iz ponude, može dati svako pravno ili fizičko lice, u skladu sa odredbama ovog zakona, samo nakon objavljivanja ponude i najkasnije deset dana prije isteka roka važenja ponude za preuzimanje.

Odredbama **člana 12.** uređuju se uslovi **povlačenja ponude za preuzimanje**, što je dozvoljeno samo u slučaju konkurentske ponude za preuzimanje i stečaja emitenta.

Glava III

U **čl. 13-19.** utvrđeni su sadržaj i uslovi ponude za preuzimanje.

Članom 13. definisan je **sadržaj ponude za preuzimanje**, posebno u odnosu na namjeru ponudioca u pogledu budućeg poslovanja emitenta, strateške planove ponudioca u odnosu na emitenta i moguće posljedice provođenja tih planova na politiku zapošljavanja kao i promjene vezane za mjesta u kojima društvo obavlja djelatnost, u skladu sa članom 6. Direktive. Ponuda za preuzimanje treba da sadrži sve neophodne podatke kako bi akcionari, na bazi sveobuhvatnih informacija, mogli odlučiti o prihvatanju ponude za preuzimanje.

Prema **članu 14.** precizirano je da rok važenja ponude traje **30 dana** od dana objavljivanja, što je u skladu sa članom 7. Direktive. Svaka izmjena ponude za preuzimanje **produžava rok trajanja ponude za deset dana**, s tim da ukupan rok važenja ponude **ne može biti duži od 60 dana**, osim u slučaju produženja roka zbog objavljivanja konkurentskih ponuda (**stav 2**).

Članom 15. utvrđuje se obaveza objavljivanja ponude po fer cijeni. Tako, **stavom 1.** utvrđeno je da **ponudena cijena ne može biti niža od najviše cijene** po kojoj je ponudilac, ili lice koje s njim zajednički djeluje, stekao akcije s pravom glasa u periodu od jedne godine prije dana nastanka obaveze objavljivanja ponude za preuzimanje. **Ako je ponudena cijena niža od prosječne cijene**, ponudilac mora ponuditi najmanje prosječnu cijenu ostvarenu na berzi ili drugom uređenom javnom tržištu (**stav 2**). **Stavom 4.** definisana je prosječna cijena akcija koja se izračunava kao **ponderisana aritmetička sredina zaključnih cijena u zadnjih šest mjeseci**, prije nastanka obaveze objavljivanja ponude za preuzimanje, što je usklađeno sa stavom 4. člana 5. Direktive.

Odredbama člana 16. u cilju pravovremenog izvršenja obaveza preuzimaoca prema akcionarima koji su deponovali akcije u postupku ponude, utvrđeno je da **rok plaćanja deponovanih akcija ne može biti duži od deset dana** od zadnjeg dana isteka roka važenja ponude, akcije se ne smiju plaćati prije isteka tog roka, a za svaku deponovanu akciju iste klase ponudilac mora platiti istu cijenu.

Članom 17. određeno je da se **deponovanje akcija koje su predmet ponude kod Registra, smatra prihvatanjem ponude** za preuzimanje, te da se deponovane akcije mogu povući ako ponudilac ne plati akcije u roku za plaćanje kao i u slučaju podnošenja konkurentske ponude za preuzimanje.

Članom 18. uveden je institut prinudne prodaje akcija, po kojem **ponudilac ima pravo na prenos i preostalih akcija** koje nisu deponovane u roku važenja ponude za preuzimanje, u slučaju da ponudilac i lica koja s njim zajednički djeluju nakon postupka preuzimanja raspoložu sa **95 % od ukupnog broja glasova** koje daju akcije emitenta s pravom glasa. Pravo na prinudnu prodaju akcija ponudilac mora **unaprijed naznačiti** u ponudi za preuzimanje, u suprotnom smatra se da se odrekao tog prava (stav 2.) Odredbe ovog člana usklađene su sa članom 15. Direktive.

Članom 19. uveden je institut prinudne kupovine akcija, po koje su ponudilac i lica koja s njim zajednički djeluju, a koji nakon ponude za preuzimanje imaju **95 % od ukupnog broja glasova** koje daju akcije emitenta, dužni na posmeni **zahtjev preostalih akcionara** (manjinski akcionara) **otkupiti njihove akcije**. Odredbe ovog člana usklađene su sa članom 16. Direktive.

Glava IV

U čl. 20-27. utvrđene su obaveze ponudioca i emitenta.

Članom 20. precizirane su **obaveze ponudioca prije podnošenja zahtjeva** za odobrenje objavljivanja ponude za preuzimanje te određeno da, u cilju obezbjeđenja sredstava za izvršenje postupka preuzimanja: **ponudilac izdvoji na namjenski račun kod banke novčana sredstva** potrebna za plaćanje svih akcija na koje se odnosi ponuda za preuzimanje, odnosno da sa **bankom zaključi ugovor o kreditu** za tu namjenu ili da **priloži neopozivu bankarsku garanciju**. Kada je ponudilac banka, garant obezbjeđenja sredstava mora biti druga banka.

Članom 21. ponudilac je obavezan da prije podnošenja zahtjeva za odobrenje objavljivanja ponude za preuzimanje, sa **Registrom zaključi ugovor o deponovanju akcija** radi prihvatanja ponude za preuzimanje, kao i da svaku izmjenu ponude za preuzimanje dostavi Registru.

Članom 22. utvrđen je rok od **30 dana od dana nastanka obaveze objavljivanja ponude za preuzimanje**, u kom je ponudilac dužan podnijeti Komisiji zahtjev za odobrenje objavljivanja ponude za preuzimanje, i obaveza **Komisije da o zahtjevu donese rješenje u roku od 30 dana** od dana prijema urednog zahtjeva.

U članu 23. **st. 1. i 2.** preciziran je slučaj u kom se Komisiji može podnijeti zahtjev za **izmjenu ponude tj. samo ako se izmjena odnosi na povećanje ponudene cijene i produženje roka važenja ponude**, kao i krajnji rok za objavljivanje izmjena. U **st. 3. i 4.** uređeno je da **izmjena ponude za preuzimanje mora biti objavljena najkasnije sedam dana** prije isteka roka trajanja ponude za preuzimanje i obaveza Komisije da u roku od pet dana od dana prijema urednog zahtjeva, donese rješenje.

Članom 24. uređeno je da ponuda za preuzimanje ne može biti ničim uslovljena. Izuzetak čine slučajevi kada ponudilac može u ponudi za preuzimanje navesti da neće kupiti akcije na kojima je zasnovan teret. Nadalje, odredbom **tačke 2. stava 2.** dozvoljava se ponudiocu da u ponudi

navede da neće kupiti deponovane akcije ako ukupan broj glasova koji daju deponovane akcije, zajedno s ukupnim brojem glasova s kojima ponudilac i lica koja s njim zajednički djeluju već raspoložu, ne prelazi 50 % od ukupnog broja glasova koje daju akcije emitenta s pravom glasa.

Članom 25. definisano je da od trenutka nastanka obaveze objavljivanja ponude za preuzimanje do isteka roka važenja ponude, odnosno trenutka plaćanja deponovanih akcija, ponudilac **ne smije steći/otuđiti** niti se smije obavezati da će steći/otuđiti akcije s pravom glasa koje su predmet ponude, **osim ponudom za preuzimanje**. Ove odredbe odnose se i na lica koja zajednički djeluju.

Odredbama **člana 26.** ograničeno je **postupanje nadležnog organa emitenta**, nakon što sticalac obavijesti emitenta o sticanju akcija, zbog kojeg je obavezan objaviti ponudu za preuzimanje ili o namjeri objavljivanja ponude za preuzimanje. Nije dozvoljeno donositi odluke o promjenama osnovnog kapitala emitenta, statusa, statuta, sticanju ili otuđivanju sopstvenih akcija, preduzimati vanredne poslove koji bi značajno promijenili stanje imovine ili obaveza društva.

U **članu 27.** definisana je **obaveza uprave emitenta da objavi obrazloženo mišljenje** o ponudi za preuzimanje u roku od sedam dana od objavljivanja ponude za preuzimanje. U svom mišljenju uprava emitenta je obavezna da izrazi stav prema ponudi za preuzimanje a posebno prema cijeni, planovima, ciljevima i namjeri ponudioca, kao i posljedicama izvršenja planova, što je usklađeno sa odredbama člana 9. Direktive.

Glava V

U **čl. 28-32.** regulisano je zajedničko djelovanje.

Članom 28. preciznije je definisano **zajedničko djelovanje**, u odnosu na postojeći zakon. Fizička i/ili pravna lica djeluju zajednički ako su se pismeno ili usmeno sporazumjeli da zajednički djeluju u vezi sticanja akcija emitenta ili u vezi ostvarivanja prava glasa prema emitentu ili ako jedno od njih drži akcije za račun drugog.

Članom 30. smatra se da pravna lica, odnosno fizička i pravna lica, djeluju zajednički kad jedno od njih **direktno ili indirektno kontroliše drugo ili druga pravna lica**. Fizičko ili pravno lice kontroliše pravno lice ako posjeduje direktno ili indirektno **25 % i više akcija sa pravom glasa**, odnosno udjela u osnovnom kapitalu pravnog lica i ima pravo upravljanja poslovnim i finansijskom politikom pravnog lica na osnovu ovlašćenja iz sporazuma (**stav 2**).

U **članu 31.** navedene su i druge situacije u kojima se smatra da fizička i/ili pravna lica djeluju zajednički, čime se kvalitetnije identifikuju zajednička djelovanja u odnosu na ranije odredbe zakona iz 2002. godine.

Prema **članu 32.** glasovi lica koja zajednički djeluju se zbrajaju.

Glava VI

U **čl. 33-40.** propisani su uslovi i način deponovanja i prenosa akcija.

Članom 33. propisan je način deponovanja akcija koje se vrši kod Registra, prihvatanje ponude i odustajanje od ponude za preuzimanje.

Dozvoljeno je povlačenje deponovanih akcija, a **članom 34.** utvrđeno je da se **akcionar ne može odreći tog prava**.

Prema **članu 35.** utvrđena je obaveza Registra, da na svojoj **internet stranici dnevno objavljuje podatke o broju deponovanih akcija**, i da iste dostavlja berzi radi objavljivanja **na internet**

stranici berze. Ovakve odredbe imaju za cilj povećanje transparentnosti cijelog postupka preuzimanja, te sveobuhvatno i pravovremeno informisanje ponudioca, potencijalnih konkurentskih ponudioca i akcionara.

Obaveza ponudioca da plati cijenu za deponovane akcije nastaje istekom roka važenja ponude za preuzimanje, kako je to određeno **članom 36**, a iste ne mogu biti prenesene na račun ponudioca prije isteka roka važenja ponude i dok ne budu plaćene, što na osnovu potvrde banke o izvršenom plaćanju utvrđuje Registar.

Članom 37. ovlaščena je **Komisija da propiše pravila** kojima se bliže uređuje deponovanje, plaćanje i preuzimanje deponovanih akcija.

Članom 38. propisan je rok ponudiocu za objavljivanje **izvještaja o preuzimanju**, i sadržaj izvještaja, a **članom 39.** utvrđeno je da ponudilac **snosi sve troškove** koji proizlaze iz ponude, bez obzira na rezultate preuzimanja, osim troškova prihvatanja ponude za preuzimanje koje snose akcionari koji su prihvatili ponudu.

Članom 40. izvršeno je usklađivanje prijedloga ovog zakona sa odredbama predviđenim Nacrtom zakona o privrednim društvim, a u vezi sa pravom prinudne prodaje i prinudne kupovine akcija, kada se uslovi za iste stiču izvan postupka preuzimanja, tj. redovnim trgovanjem na berzi ili drugom uređenom tržištu. Ovakva odredba usklađena je sa članom 15. Direktive.

Glava VII

Prema **članu 41.** definišu se **ovlašćenja Komisije** u provođenju postupka nadzora nad primjenom odredbi ovog zakona, što je u skladu sa članom 4. Direktive.

Članom 42. uređeno je da u provođenju ovlašćenja iz ovog zakona, Komisija primjenjuje odredbe **Zakona o opštem upravnom postupku**, ako nije drugačije određeno ovim zakonom. Prema **st. 2. i 3.** akti koje donosi Komisija u provođenju ovog zakona su konačni i protiv akata Komisije nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor.

U **članu 43.** utvrđeno je da **članovi i radnici Komisije ne odgovaraju za štetu** koja nastane prilikom obavljanja dužnosti u okviru ovog zakona, osim ako se dokaže da su određenu radnju učinili ili propustili učiniti namjerno.

Glava VIII

Čl. 44, 45. i 46. propisuju **kaznene odredbe** u skladu sa pojmovima prekršaja u smislu ovog zakona.

Članom 47. definisani su rokovi za **pokretanje** prekršajnog postupka, za **vodenje** postupka i izvršavanje izrečenih kazni.

Glava IX

Deveta glava posvećena je prelaznim i završnim odredbama. **Članom 48.** definisano je da akcionari koji na dan stupanja na snagu ovog zakona **raspolažu s više od 25 % prava glasa** od ukupno emitovanih akcija emitenta s pravom glasa, a nisu bili obavezni objaviti ponudu za preuzimanje i koji nakon stupanja na snagu ovog zakona steknu akcije emitenta s pravom glasa, obavezni su objaviti ponudu za preuzimanje.

Prema **članu 49.** uređeno je da **postupci preuzimanja započeti prije stupanja na snagu ovog zakona** će se nastaviti po odredbama Zakona o preuzimanju akcionarskih društava ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 64 - II dio/02). Ako je **obaveza preuzimanja nastala prije stupanja na snagu ovog zakona a postupak nije pokrenut**, postupak preuzimanja sprovest će se po odredbama ovog zakona (**stav 2**).

Članom 50. definisano je da **stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o preuzimanju akcionarskih društava** ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 64 - II dio/02).

U **članu 51.** utvrđeno je da će se odredbe čl. 18. i 19. (prinudna prodaja i kupovina akcija) početi primjenjivati od dana prijema Bosne i Hercegovine u članstvo Evropske Unije, imajući u vidu nerazvijenost domaćeg tržišta kapitala, kao i trenutno niske kulture korporativnog upravljanja u RS.

VI Obezbjedenje sredstava za sprovođenje Zakona

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno izdvojiti posebna sredstva iz budžeta Republike Srpske.

VII Pribavljena mišljenja u procesu pripreme Prijedloga zakona

U skladu sa članom 32. Poslovnika Vlade Republike Srpske, u pripremi Prijedloga zakona izvršeno je usklađivanje teksta sa:

- Republičkim sekretarijatom za zakonodavstvo, u pogledu usklađenosti sa Ustavom i pravnim sistemom,
- Ministarstvom pravde u pogledu usklađenosti sa kaznenom politikom i
- Ministarstvom finansija - Resor za budžet, u pogledu finansijskih sredstava potrebnih za izvršenje zakona.

Takođe, Ministarstvu finansija dostavljeni su:

- ovjerena izjava o usklađenosti Prijedloga zakona o preuzimanju akcionarskih društava sa *acquis communautaire* od Ministarstva za ekonomske odnose i koordinaciju i
- pozitivno mišljenje Gender centra Vlade RS o usklađenosti Prijedloga zakona o preuzimanju akcionarskih društava sa Zakonom o ravnopravnosti polova BiH.

Nacrt zakona o preuzimanju akcionarskih društava Narodna skupština Republike Srpske razmatrala je i usvojila na svojoj 19. sjednici održanoj 15. aprila 2007. godine.

Razlike Prijedloga u odnosu na Nacrt zakona:

- **član 13. stav 2. t. d) i đ)** - proširen je broj isprava koje ponudilac treba da dostavi

Komisiji uz ponudu, kako bi se mogle utvrditi sve činjenice i okolnosti značajne za odlučivanje o zahtjevu ponudioca za odobrenje objavljivanja ponude za preuzimanje.

- **čl. 18. i 19** - uvedeni su instituti prinudne prodaje i prinudne kupovine akcije, čime su stvorene pretpostavke za dodatno usklađivanje sa Direktivom. Imajući u vidu da je domaće tržište kapitala u fazi svog razvoja, kada nam je potreban veća disperzija akcionara u preduzećima, i cijeneći nizak stepen kulture korporativnog upravljanja akcionara, predlaže se odgođena primjena odredbi ovih članova i to, odgođena do učlanjenja BiH u Evropsku uniju (**član 51**). Pored toga, u cilju veće transparentnosti i pravovremenog upoznavanja akcionara sa novim institutom - pravom prinudne prodaje, ponudilac se obavezuje da namjeru korišćenja ovog prava unaprijed najavi u ponudi za preuzimanje.
- **član 47** - utvrđene su zastare pokretanja i vođenja prekršajnog postupka, kao i rokovi zastarjelosti izvršenja izrečenih kazni, a u skladu sa Zakonom o prekršajima ("Službeni Glasnik Republike Srpske", broj 34/06). Kako je izvršenje prekršaja, koji po svojoj prirodi predstavljaju finansijske prekršaje, teže utvrditi u postupcima po Zakonu o preuzimanju akcionarskih društava, posebno u slučajevima zajedničkog djelovanja, potrebno je propisati maksimalne rokove koje dopuštaju važeći propisi, a sve u cilju adekvatnog sankcionisanja počinioca prekršaja. Tako je iskorišteno pravo utvrđeno članom 28. stav 2. Zakona o prekršajima, da se posebnim zakonom mogu odrediti rokovi zastare za finansijske prekršaje do 3 godine, kao i pravo dato članom 30. stav 3. istog zakona da se apsolutni rok zastare utvrdi u dvostrukom relativnom roku. Postojeća pravna praksa nadležnih osnovnih i okružnih sudova RS, u do sada pokrenutim prekršajnim postupcima, ide u prilog ovako predloženih rokova zastarjelosti za pokretanje i vođenje prekršajnog postupka u materiji preuzimanja akcionarskih društava.